Цана асобнага нумару 15 гр.

Przesyłka opłacona ryczałtem.

№ 39 (90). Вільня, Серада 4 Трауня 1927 г. Год III

СЯЛЯНСКАЯ НІВА

Няхай жыве Беларускі Народ!

Адрэс Рэдакцыі і Адміністрацыі:
ВІЛЬНЯ, ЗАВАЛЬНАЯ 6. (Wilno, Zawalna 6.).
Рэдакцыя адчынена штодня ад 9 да 3 гадзіны апрача сьвята.
Рэдактар прыймае ад 12 да 2 гадз.

Зямля Сялянству бяз выкупу!

Падпіска:
на адзін месяц — 1 зал., на 3 месяцы — 2 зал., на 6 месяцау 4 зал., на год — 8 зал.
Для заграніцы удвая даражэй.
Аплата надрукаванага залежыць ад рэдакцыі
ВЫХОДЗЕ Ў СЕРАДУ І СУБОТУ.

ОРГАН БЕЛАРУСКАГА СЯЛЯНСКАГА САЮЗУ.

Коштам сялянства.

Некалькі месяцаў цягнуцца перагаворы між польскім урадам і амэрыканскімі банкамі ў справе пазыкі. З самага пачатку Палякі хацелі атрымаць 150 мільёнаў даляраў і Амэрыканцы згаджаліся на гэта, але пад варункам, калі польскі ўрад аддасьць пад кантроль амэрыканскіх банкіраў фінансы сваей дзяржавы. На гэтакія варункі польскі ўрад быццам не згадзіўся, але-ж перагаворы аб пазыцы пашлі далей і цяпер зьехалі на 70 мільёнаў. Дык вось знача, паводле прыказкі „лепш што-колечы, як нічога“, польскі ўрад згаджаецца ўзяць хоць гэтыя 70 мільёнаў пазыкі. Варункі гэтай пазыкі нам яшчэ няведамыя. Аднакжа варункі пэўна вельмі нявыгадныя, калі сярод самых Палякаў чуюцца пратэсты проці пазыкі.

З гэтакім пратэстам выступіў бышы прэм'ер і міністар скарбу Ул. Грабскі, дык распачатая, палеміка пачала выкрываць сякую-такую паднаготную самога Грабскага.

Газэта „Głos Prawdy“, падзяляючая пагляды ўраду на ўсе дзяржаўныя справы, апублікавала рэвэляцыі адносна польскае пазыкі ў Італіі.

У 1924 годзе пазычана было ў Італіі 400 мільёнаў ліраў, якія пералічыўшы выносяць суму 12.536.000 даляраў.

Афіцыяльна за пазычку трэба плаціць 7 проц., але-ж як піша „Głos Prawdy“, дык фактычна Польшча плаціць Італіі 22 проц. Гэтак выходзіць ад таго, што ўрад Грабскага, атрымоўваючы пазыку ад Італіі, даў Італіі вельмі многа льготаў і абавязаньняў. Польшча абавязалася купляць у італьянскай табачнай суполцы Пекхолі цераз пасярэдніцтва Італьянскага Камерчаскага Банку 60 проц. агульнага заграінчнага закупу табачнага сыр'я па цэнах гэнае суполкі, дык цераз гэта пераплачвае Італіі за табаку 20 проц.

Ні болей, ні меней уся вышэй паданая справа яскрава сьведчыць аб тых здольнасьцях гаспадараваньня, якія мелі папярэднія польскія ўрады.

Ад крытыкі сучаснага ўраду можна было-бы ўстрымацца, але-ж адна „пікантная“ зьява змушае нас кінуць вокам і на сучаснае польскае гаспадараваньне над дзяржаўнымі фінансамі.

Справа тут у тым, што ўрад маніцца падвысіць пэнсію ўрадоўцам, пры гэтым заявіў, што ў яго распараджэньні маюцца на гэта вольныя сумы.

Адкуль узяліся гэтыя сумы? Ясна, што з тых падаткаў, якія гэтак неміласэрна цягнуцца з грамадзянства.

Падвышку пэнсіі ўрадоўцам урад тлумачыць дарагоўляю коштаў утрыманьня. Адкуль і як зьяўляецца гэтая дарагоўля? Адказваючы на гэта можна было-б напісаць вялікую кнігу, але абставіны вымагаюць гаварыць каротка. Дык вось, усякая падвышка падаткаў адбіваецца на цэнах прадметаў спажыцьця. Кожны фабрыкант, заплаціўшы падатак, зараз-жа суму заплачанага падатку разложыць на тавары, а тавары ад гэтага даражэюць. Таксама і ў галіне земляробства. На наш пагляд калі-б урад умеў кіраваць фінансамі дзяржавы, дык павінен быў-бы зрабіць паамэрыканску. У Амэрыцы ад леташняга году зьявілася вялікая астача грошы, аднак-жа амэрыканскі ўрад не павышаў нікому пэнсіі, а рашыў гэтыя лішнія грошы зьвярнуць плацельшчыкам, або залічыць на рахунак сёлетняга падатку.

Віцэ-прэм'ер Бартэль заявіў, што ўрад можа цяпер ужо падвысіць урадоўцам пэнсію на 5 проц., але гэтага мала, дык імкнецца найсьці спосаб, каб з 1-га ліпеня падвысіць на 25 проц.

Гэтакае фінансавае гаспадараваньне ня можа быць запраўды добрым, бо, як мы заяўлялі некалькі разоў, у параўнаньні з сялянствам урадоўцы забясьпечаны матэр'яльна лепей, а знача, калі ёсьць якая магчымасьць, дык трэ' было-б прыйсьці з дапамогаю сялянству, каб якколечы выратаваць яго ад тае галіты, якая пануе ў сялянстве.

Прыходзячы з грашовай дапамогаю не да таго, каму неабходна ў першую чаргу, урад бязумоўна робіць фатальную памылку і крыўдзіць сялянства, дзеля чаго маўчаць мы ня можам.

Рыгор Булат.

У першыя ўгодкі сьмерці беларускага паэта **К. СВАЯКА** у суботу 7.V. у касьцеле сьв. Мікалая а гадз. 9-ай раніцы адбудзецца жалобнае набажэнства.

Аб самаурадавых выбарах.

Згодна істнуючых законаў у Польскай Рэспубліцы мы маем права выбіраць сваіх прадстаўнікоў у валасныя рады, гэтыя рады выбіраюць павятовыя соймікі, а прадстаўнікі павятовых соймікаў складаюць ваяводзкі соймік.

Валасная рада павінна гаспадараваць і парадкаваць у межах валасное тэрыторыі, павятовы соймік павінен гэта самае тварыць у межах павету, а ваяводзкі соймік у межах ваяводзтва.

Але-ж выходзіць у нас зусім інакш, бо істнуючы закон аб самаўрадах не выконваецца. Самаўрады былі выбраны пераважна аж у 1919 годзе і ўрадавалі ня маючы паўнамоцтва дагэтуль г. зн. 7 гадоў, а тэрмін іх паўнамоцтва павінен быць толькі трох гадовы. Дый нават і гэтакі самаўрад ня быў выбраны, а часта-густа назначаны прадстаўнікамі ўлады.

Польскі ўрад усё нечага чакае, жыве ўсёроўна як да-часу, быццам адчувае, што ён не гаспадар. Ажно апошнімі часамі становіцца ўсё неяк адважнейшы і вось, ня зразу, а быццам для пробы пачаў праводзіць у некаторых мясцовасьцях выбары самаўрадаў. Дык маючы на мэце тое, што гэтакаю пробаю адбудуцца выбары на ўсім абшары Заходняе Беларусі, мы лічым сваім абавязкам адзначыць дзьве рэчы, якія маем на прыкмеце. Адно, гэта тое, што роля самаўрадаў ёсьць надта вялікае ў нашым жыцьці, дык аднясьціся да выбараў трэба ўважліва і старацца выбраць гэтакіх людзей, якія запраўды дбалі-б аб вашых справах, а другое будзе вось гэтакіх некалькі слоў аб тым законе, які рэгулюе выбары ў самаўрады.

Закон гэты зьяўляецца распараджэньнем камісара Ўсходніх зямель з 25 чэрвеня 1919 г., згодна якога, выбарчае права мае кожны грамадзянін польскае рэспублікі, які мае поўных 21 год і зьяўляецца сталым жыхарам сваей воласьці. Ня маюць права голасу тыя, каторыя служаць у войску, а таксама паліцыя і іншыя дзяржаўныя ўрадоўцы.

Як мужчыны гэтак сама і жанчыны маюць роўнае права пры галасаваньні.

Выбранымі могуць быць бяз розніцы, як мужчыны гэтак і жанчыны, якім скончылася 25 гадоў і якія ўмеюць пісаць і чытаць у якой-колечы мове.

Трэба пільнавацца гэтага і бараніць сваё права ад розных махляроў памятуючы, што, якія будуць прадстаўнікі—гэтакі будзе і самаўрад. Калі добрых людзей выбярыце, дык яны будуць добра правіць, а тагды і вам можа, хоць крыху стане лягчэй. Беларусы-сяляне павінны выбіраць сваіх Беларусаў і толькі сялян...

СЯЛЯНЕ І РАБОТНІКІ!
прысылайце афяры на палітычных вязьняў.

У зачараваным коле.

Справа атрыманьня канцэсіі на беларускую на'т прыватную школу так моцна ўфартыфікавана (умацавана) рожнымі фармальнасьцямі, што яе зусім немагчыма зрэалізаваць. Ёсьць нешта больш дзесяці рожных параграфаў, з якіх вельмі цяжка выкарабкацца. Але Беларусы, навучаныя горам, народ цярплівы і ўпорысты і затым скора не саступаюць з дарогі. Улады вымагаюць споўніць да ёты ўсе фармальнасьці — наце вам усе фармальнасьці. А тады што? Давайце канцэсію на школу. Прысылаюць канцэсіі, але з адной вельмі маленечкай засьцярогай, што навука ў беларускай школе няможа распачацца раней, як школьны інспэктар зацьвердзіць вучыцеля. Вось у гэтым і закавыка. Вучыцель ёсьць і сэмінарыю акончыў і практыкаваў некалькі год, толькі адна нерашкода: зьяўляецца шчырым Беларусам, дык ня мае „кваліфікацыі". Інспэктар не зацьвярджае. Трэба шукаць другога вучыцеля. Беларусы знаходзяць нарэшце такога, што мае аж замнога рожных кваліфікацыяў. Ізноў Інспэктар не зацьвярджае. Тады зварачваюцца да куратара — нічога не памагае. Зварачваюцца да міністэрства асьветы.

Тут ужо справа пайшла іначай. Амаль-што не ў канцы школьнага году, калі дзеці пачынаюць ужо пасьвіць скаціну, прыходзе ад міністэрства адказ, што вучыцеля з поўнай кваліфікацыяй ня можна зацьвердзіць, з прычыны ягоных варожых адносінаў да дзяржавы.

Вось табе і на! Усё зрабілі і фармальнасьці і на'т знайшлі вучыцеля з кваліфікацыяй, але школы беларускае як німа, дык німа. Беларуская школа, як у зачараваным коле, з якога немагчыма выйсьці.

А здаецца ўжо мала чаго нехапала, толькі, толькі адной прыхільнасьці да „Państwa". Але як яе знайсьці, гэту прыхільнасьць? Чым яе можна ўстанавіць, як можна найлепш яе выказаць? Найлепшы доказ гэтай прыхільнасьці — перастаць старацца аб дазволе на беларускую школу.

Дык ізноў беларуская школа трапляе ў зачараванае кола!

Як споўніш апошні варунак, як станеш лёяльным, губляеш беларускую школу. Дык ці-ж можна споўніць гэты апошні варунак?!...

Астаёмся бяз школы...

Але што скажа наш народ?! Дзе-ж навучаньне ў роднай мове?! Дзе-ж роўнапраў'е ўсіх нацыянальнасьцяў?!

З жыцьця пад Польшчай.

Барацьба з камуністымі.

Польскія газэты пішуць, што ўлада раскрыла камуністычныя арганізацыі ў Паставах, Горадні і Львове.

Газэты падаюць, што там арганізацыі гэныя зьліквідаваны.

Наагул прыходзіцца надта часта чытаць, аб ліквідацыях камуністычных арганізацыяў. Зьліквідавана ўжо пэўна некалькі сотняў цэнтральных камітэтаў, але-ж справа як відаць не палепшылася, бо чытаем усё аб новых і новых ліквідацыях. Да ўсіх гэтакіх арганізацыяў тасуюцца судовыя расправы і толькі, аднак-жа ніхто не зацікавіўся выясьніць запраўдных прычын пашырэньня камунізму.

Прычыны гэтыя, на наш пагляд, гэта—ненармальнае сацыяльнае палажэньне працоўных гушчаў.

Дамагаюцца скліканьня Сойму.

Польскія хадэкі дамагаюцца, каб урад склікаў надзвычайную сэсію Сойму для правядзеньня зьменаў канстытуцыі і выбарнага закону. Але-ж урад нешта не сьпяшаецца склікаць Сойм. Ведама, ляпей быць без кантролі.

Барацьба з дарагоўляю.

У вялікіх местах Польшчы заазначылася падвышка цэнаў на спажывецкія прадукты.

Урад зараз-жа ўзяўся ратаваць месты ад дарагоўлі і ў гэтых мэтах выданы інструкцыі і арганізавана камісія. Але гэта здаецца не паможа, бо як ведама, дарагоўля паўстала ад таго, што мала прадуктаў у краі. Увосень вывазьлі за граніцу.

Камісія для барацьбы з надужыцьцямі.

Як мы ўжо падавалі, хутка будзе арганізавана камісія для барацьбы з надужыцьцямі, у кампэтэнцыю якое ўваходзіць:

Выкрываньне і дазнаньне ўсялякіх праступных дзейнікаў урадавых, у дзяржаўных прадпрыемствах, манаполях, установах і супольках маючых сутычнасьць з дзяржаўным скарбам.

Пад кампэтэнцыю камісіі бяруцца рэлігійныя і асьвятовыя таварыствы.

З поэтыцкай творчасьці К. Сваяка.*)

ПЕСЬНЯ.

Чым ты, дзяўчынка, мяне асіліла
Чым маё сэрца ціха заняла,
Чым векавечна душу укяліла,
Чым супакой мне яе адняла?...

Ведаю—знаю, а сказаць ня ўмею,
Ні прад сабою, ні перад людзьмі, —
І толькі добра адно разумею,
Што: ані ласкай, ні сваймі грудзьмі,
Ні боскім зорам, пышнаю касою,
Ані чароўнай вусначкаў ігрой,
Ні песьняй цуднай, ані дабратою,
Ані далункаў пламенных гульбой.

Чым-жа ты, дзева, мяне асіліла,
Чаму ў нядолю й сябе аддала:
Любвой раскошнай мяне надзяліла,
І сваё сэрца журбой заняла!...

* * *

Думаю—знаю, хоць ледзь аглядаю —
Тайніцу сэрца хто-ж знае з людзей:
Як у бязсоньні усьцяж успамінаю,
Што нам адвечнасьць маці ўсіх надзей.

Я веру маю, што з табой навекі
Рвуся да сонца любові сьвятэй, —
І спадзяюся, што ёсьць цудны лекі
На сум адвечны ў любові у тэй:
А любасьць тая ня з гэтага сьвету
І ў сьмерці пэўнай не канец яе, —
Шопат дубровы і пах райскі цьвету
Аб тэй любові тайнічнай пяе...

Дзеванька—Люба! З табою ў прыгоды
Гэтага сьвета любоўна ідзём:
Дзевай пакіну цябе назаўсёды,
Бо мяне любіш,—так шчасьце знайдзём.

ГУРТКУ БЕЛАРУСКАЙ МОЛАДЗІ Ў КЛЮШЧАНАХ.

Гадкі са тры дзяржаўся ты ўдала,
Старонцы роднай ўсё стараючы служыць:
Як мог і як умеў — ня быстра ані вяла —
Змагаўся русьняка з прасоньня разбудзіць.

Так думцы вось тваей хай багаславіць Бог,
Каб буйна ўзрасла для бацькаўшчыны роднай;
А помні брат „сваяк": Наўперад бяз трывог
Ідзі ўсё дальш і дальш на пуціне свабоднай

А есьлі-ж пуціна калючкамі наб'ецца,
Ня бойся болькі ты, абы ісьці ледзь мог;
Бо пэўна нас каліс нямала сабярецца:
Сапхнём тады карчы з усіх сваіх дарог.

*) Вершы дагэтуль нідзе не друкаваныя.

Асуды.

Варшаўскі ваенны суд засудзіў капітана Мікуту на 14 гадоў цяжкага вастрогу. Кап. Мікута абвінавачваўся ў шпіёнстве на карысьць чужое дзяржавы.

Пар. Р. Капаніцкі асуджаны на 14 месяцаў вастрогу, які вінаваціўся за тое, што прысвоіў 16 тысяч зл. дзяржаўных грошай.

На пагранічы.

Паміж польскімі і савецкімі пагранічнікамі ўночы з 26 на 27 красавіка г. г. паўстала стралянiна, у часе якое, адзін польскі пагранічнік ранены.

Распушчаныя меставыя рады.

Акрамя Вільні і Варшавы меставыя рады ў Радоме, Седльцах і Любліне таксама распушчаны.

Як упісацца у Беларускі Сялянскі Саюз.

Падпішчык, які добра зразумеў, што Беларускі Сялянскі Саюз зьяўляецца партыяй, якая запраўды адважна бароніць інтэрэсы нашага сялянства, павінен неадкладна ўпісацца ў свой Саюз. З гэтае мэтай трэба пасláць у Цэнтральны Камітэт аткрытку (Вільня, Завальная 6—5) з просьбай прысласьць бляникеты заявы і анкеты, інструкцыі і праграму.

Што дзеецца ў сьвеце?

Аўстрыя.

Адбыліся выбары ў аўстрыяцкі сойм. Перамаглі сацыял-дэмакраты, якіх прайшло ў сойм 78 паслоў. Ад блёку буржуазнага аб'яднаньня прайшло 42 паслы, хрысьціянскіх сацыялістых 40 і пангерманцаў 2 паслы.

У Кітайскім катле.

Чанг-Кай-Шэк стаўшы на нацыянальным грунце, умацоўвае сваю ўладу і вядзе барацьбу з камунізмам.

У Нанкіне і Шанхаі пануе тэрор проці камуністых. Каб злавіць некаторых выдатных камуністых, Чанг-Кай-Шэк вызначыў нагароду.

Як выясьняецца пасьля разламу кантонскае арміі да Чанг-Кай-Шэка далучылася 27, а да камуністых 17 дывізіяў, агульнаю лічбаю гэтыя 17 дыв. становяць 70 тысяч чалавек, а 27 дыв. Чанг-Кай-Шэка — 120 тыс. чалавек.

Кітайская эміграцыя ў Парыжы выказалася за правым крылом „куомінтангу" за Чанг-Кай-Шэкам.

Чанг-Кай-Шэк частку сваіх аружаных сіл перапраўіў на другі бок Янг-Цзе і бомбардыруе м. Пу-Каў.

Газэты пішуць, што для разгляду справы арыштаваных у савецкім пасольстве ў Пекіне ўтвараецца спэцыяльны трыбунал.

У Пекіне, як паведамляе ангельскае тэлеграфнае агенства Рэйтэра, надзвычайны суд асудзіў некалькі камуністаў на сьмерць, над 20 чалавекамі асуд ужо выкананы.

Галоўны павадыр кітайскіх камуністых ў Пекіне Літ-Чаў і 17 камуністых, па загаду начальніка кітайскай паліцыі былі задушаны бяз суду.

Упорна ходзяць чуткі быццам расейскія манархістыя думаюць адправіць у Кітай на падмогу буржуазіі гэн. Врангеля і 20 тысяч недабіткаў яго арміі.

Апошнімі часамі палажэньне Чанг-Кай-Шэка значна пагаршаецца. На яго налягаюць з двох бакоў. Камуністы з паўдня і Чанг-Тсо-Лін з паўночы.

Літва.

Літоўскі ўрад пад прэм'ерствам Вальдэмараса ў адстаўку не пашоў, а астаўся, толькі некалькі міністраў выступіла з кабінэту. Дзеля гэтага ўтварыўся г. зв. трыумвірат (з 3 асобаў) пад старшынством Вальдэмараса. Гэты трыумвірат будзе выдаваць законы. Калі адбудуцца выбары ў новы сойм, ня ведама.

Ваенны суд асудзіў на сьмерць пасла Паяюса, стар. лейтенанта Тарнаў і сержанта Жамайтыса за тое, што яны гатовіліся да пераваароту з мэтаю скінуць сучасны ўрад Літвы.

Першамайскія дэманстрацыі работнікаў забароняны.

Марокко.

Мараканскае паўстаньне не спыняецца. 50 чалавек Гішпанцаў забіта. Як відаць, дык Гішпанцы не дадуць рады Мараканцам. Вось што значыць мараканскі вызвольны рух! Ніякая збройная сіла здушыць яго ня можа.

Амэрыка.

Вада ракі Місісіпі гэтак збурылася, што пагражае затапіць Новы-Арлеан. З гэтага палажэньня можна вывратавацца толькі тагды, калі прарваць загароды і пусьціць ваду на сялянскія палі. Але-ж у гэтым выпадку вада затапіла-б надта многа сялянскіх ніваў, дык, каб ратаваць сябе, 10.000 фэрмэраў (амэрыканскіх земляробаў) з аружжам у руках выступаюць проці намеру Нова-Арлеанскага губэрнатара. Каб забясьпечыць прарыў надбярэжных загародаў, прыбыло ўрадовае войска. М. Новы-Арлеан абязуецца ўсе шкоды, якія прычыніць паводка, выплаціць. Частка места заліта ўжо вадою, 500 чалавек утапілася, 280.000 чалавек асталося без памешканьня.

Італія.

Усе беспартыйныя спартовыя арганізацыі, якія не падпарадкаваны фашыстам, ліквідуюцца. Італьянскі фашызм, што раз, дык усё болей абмяжоўвае правы грамадзянства. Пануе над Італіяй фашызм гэтак сама, як над Расеяй камунізм.

Югаславія.

Пасьля сусьветнае вайны маленькая Чэрнагорыя была скасавана і падпарадкавана Югаславіі. Цяпер, як даходзяць весткі, у Чэрнагорыі паўстала забурэньне. Паўстанцы Чэрнагорцы дамагаюцца незалежнасьці. Аддзел урадовага войска Чэрнагорцы разбілі.

Індыя.

Як відаць з ангельскіх вестак, перадаваемых з Калькуты, у Індыі ад халеры ўмёрла 15.000 Індусаў.

НАВІНЫ.

— У першыя ўгодкі сьмерці беларускага паэта К. Сваяка ў нядзелю 8.V. а гадз. 7 веч. ладзіцца акадэмія ў памешканьні Беларускага Інстытуту Гаспадаркі і Культуры (Завальная 6—5) з наступнай праграмай:

1) Лекцыя кс. А. Станкевіча на тэму: „Агульная характэрыстыка творчасьці К. Сваяка“.

2) Дэклямацыя вершаў Сваяка.

3) Сьпевы.

Уваход вольны.

Апрача акадэміі адбудзецца ў гэты дзень а гадз. 3 адведзіны магілкаў беларускіх пісьменнікаў на Россе.

— Паседжаньне Інстытуту. 3-га г. травеня адбылося паседжаньне Віленскага Аддзелу Беларускага Інстытуту Гаспадаркі і Культуры. Разглядаліся заявы кандыдатаў на выезд у Амэрыку для навукі і бягучыя справы.

— Нелёяльнасьць—перашкода. Як ведама, Інстытут дамагаючыся беларускіх школаў, на адказы інспэктараў і куратараў зварачваўся з жалабамі да міністэрства асьветы. Адна жалаба была на тое, што школьны інспэктар Слонімскага павету не зацьвердзіў вучыцялем Д. Дожына, які мае поўную вучыцельскую кваліфікацыю, бо нават акончыў вучыцельскі інстытут. Міністэрства надовячы адказала, што гр. Д. Дожына ня можна зацьвердзіць вучыцялем з прычыны яго варожых адносінаў да дзяржавы. Ну, гэта, ёсьць ведама, вельмі важная перашкода! Кожны будзе нелёяльны, хто хоча беларускай школы.

— З жыцьця Беларускай Хр. Дэмакр. На паседжаньні цэнтральнага камітэту Бел. Хр. Дэм. пастаноўлена ў перагаворы з камітэтам, які ладзіць урачыстасьць Каранацыі М. Б. Вострабрамскай не ўступаюць дзеля таго, што ўспомненая ўрачыстасьць мае насіць характар польскай палітычнай дэманстрацыі і што Матка Боская Вострабрамская названа папежам „Каралевай Кароны Польскай“.

— Крошка ласкі. Міністэрства Рэл. Вызнаньняў і Асьветы дазволіла Віленскай Праваслаўнай Духоўнаў Сэмінарыі ўвясьці навучаньне беларускае мовы 16 гадзін на тыдзень. Ну, а рэшта гадзін, якое будзе навучаньне?—Рэшта астаецца папольску. Ад гэтае „крошкі ласкі“ віленскім эндэкам стала вельмі нясмашна, дык яны зарэагавалі на гэта, кажучы: „Гойная гэтая рупнасьць міністэрскае ўлады аб беларускай мове, выклікала задаваленьне сярод віленскіх беларускіх дзеячоў, якія не спадзяваліся атрымаць гэтакую вялікаю колькасьць гадзінаў на навучаньне беларускае мовы“.

У адказ на гэты выдум Обста, беларускія дзеячы ў Вільніні, ні больш, ні менш жадаюць гэтага самага задаваленьня эндэкам; тагды яны пазналі-б, якое яно...

Калекцыі мінэралаў для беларускіх устаноў. Беларускі Інстытут Гаспадаркі і Культуры атрымаў паведамленьне ад Беларускае Рады ў Празе (з Чэхаславакіі) аб тым, што Рада мае 31 камплект калекцыі мінэралаў і гарнін, якія аддае беларускім сярэднім школам і музэям у Заходняй Беларусі. Мінэралы маюць быць высланы на імя Інстытуту, якога Рада упаўнамочвае падзяліць іх паміж школамі і музэямі.

У сувязі з гэтым Інстытут выступіў перад уладамі аб дазволе на бясплатную перавозку мінэралаў чугункаю ад Чэхаславацкай граніцы да Вільні. Трэба адцеміць, што чэхаславацкія ўлады згаджаюцца па сваей тэрыторыі бясплатна перавесьці чугункаю вышэй успомненыя мінэралы.

— Распушчэньне меставай рады. Міністар унутраных спраў п. Складкоўскі выдаў распараджэньне, якім віленскую меставую раду распусьціў, упоўнамочыўшы віленскага ваяводу вызначыць дзень выбараў у новую раду. Віленская меставая рада была выбрана аж у 1919 годзе, так што тэрмін яе паўнамоцтваў канчаўся ў 1922 годзе. І вось пяць гадоў гэтая рада ўрадавала, ня маючы на гэта даверу ад жыхароў места Вільні. „Добрыя“ гэта парадкі!

— Цана зьдзеку. Быўшы прадстаўнік польскай дзяржаўнай паліцыі, камэндант пагранічнага пункту 8-ай роты Р. Волямін 28-га красавіка г. г. стаў перад акружным судом у Вільні, як абвінавачаны ў тым, што біцьцём вымагаў ад двох хлапцоў акалічных вёсак прызнаньня да віны ў справе кражы, у якой яны былі западозраны; акружны суд, разгледзіўшы справу, пастанавіў пакараць Воляміна паўгодам вастрогу за тое, што ў стане сільнага псыхічнага расстрою пакалечыў двох хлапцоў.

Справядлівы гэты асуд, ці не, мы ня будзем гаварыць, толькі зазначым, што знаем цяпер цану паліцэйскага зьдзеку з пакалечаньнем.

* * *

Заўсёды ты за мою,
Ці ў вечары, ці ў дзень,
Твая панура цень
Дарожкаю крывою
Стралой бяжыць за мною.

Са мною ты зраднілась,
Табе я стаўся брат,
Ў мазгі на гвалт мне ўвілась,
Крыві маей напілась
І мучыш так... як кат.

О дума, дума злая,
На век мяне пакінь.
Сама-ж на век загінь,
А мне хай засьвітае
У духу радасьць Мая.

Фр. Грышкевіч.

Самаволя ўрадоўцаў. Да фактаў у справе перасьледаваньня беларускага друкаванага слова далучаем наступныя здарэньні.

На пошце ў Вялікай Берэставіцы, Гарадзенскага павету не выдаюць беларускіх газэт. Як падпішчык пытаецца газэт, дык паштар кажа, што пасланы на гміну, а калі пытаецца ў гміне, дык там кажуць, што яшчэ не прышлі з пошты. Такім чынам у працягу 5 тыдняў падпішчык гр. Жылюк з в. Галынкі атрымаў толькі адзін нумар „Сялянскае Нівы“.

На Вялікдзень пачтальён аддаў толькі таму газэту, хто даў валачобнага.

Апрача такіх парадкаў на пошце, камэндант дзяржаўнае паліцыі ў Галынцы ў сакавіку с. г. захацеў „пазнаёміцца“ з газэтаю „Сялянская Ніва“ і загадаў, каб усе падпішчыкі прынесьлі яму ўсе экзэмпляры газэты. Гэты загад, ёсьць ведама, быў акуратна споўнены.

Гаспадарскі аддзел.

Авадні.

Вялікдзень ужо перайшоў, пачаўся месяц травень. Пара, каб было ўжо цяпло, але ўсё неяк няма яго. Нічога не парадзіш, бо з Богам кантракту не зроблена!... Але-ж мусіць быць цяпло, а разам з траўкаю і расьлінкамі, якія будуць расьці ды красавацца, зьявяцца авадні і іншыя мушкі.

Аб гэтых вось аваднёх я хачу пагутарыць і сказаць беларускаму сялянству тое, што сам знаю. А знаю я, што авадні, якія праз нейкі час зьявяцца прычапляюць коням на грыву, на пярэднія ногі і на грудзі свае дробныя жоўтаваценькія яечкі, якія звычайна называюцца коньскімі гнідамі. Праз некалькі дзён з з гэтых гнідаў нараджаюцца маленечкія чарвячкі, якія разыходзяцца па ўсяму конскаму целу ды пачынаюць кусацца. Ад гэтага зьяўляецца сьверб, а конь сьвярбючыя месцы ліжа, дык цераз гэта да языка прыстаюць гэныя аваднёвыя чарвячкі. А ўжо з языка пападаюць яны каню ў жывот і кішкі і там асядаюць ды высысаюць сокі. Гэтыя чарвячкі гэтак уядаюцца ў кішкі, што на'т робяць ранкі. Ведама, што гэта каню шкодзіць. Толькі на вясну гэныя чарвячкі адрываюцца ад кішок і выходзяць вон. У гэты час конь хварэе на жывот, а калі чарвячкоў было многа, дык хварэе і на запаленьне кішок. Дык вось чаму здараецца надта часта, што вясною здыхаюць коні ад хваробы на жывот. Калі жывот разладжаны, дык ён ня можа пераварыць корму, а тагды зьявіцца запор і конь ня можа выжыць.

Аваднёвыя чарвячкі вельмі жывучыя і глыбока ўядаюцца ў кішкі, дык калі даваць лякарства ў нутро, яно нічога не паможа.

Аднак-жа і ад гэтае пошасьці ёсьць рада! Рада гэта вось у чым: у той час, калі ёсьць авадні, трэба што дня аглядаць у каня грыву, грудзі і пярэднія ногі і чысьціць каня, што дня скрэблам. Каб лепей было чысьціць грыву, дык яе трэба абрэзаць.

Як ведама, авадні ня любяць сьмярдзючых рэчаў, дзеля гэтага трэба мазаць каня нафталінам або шпікунарам, або якою іншаю сьмярдзючаю мешанінаю.

З усяго таго, што я апісаў, відаць, што авадні надта шкодныя, дык трэба ад іх бараніць каней.

На заканчатак скажу, што тыя чарвячкі, якія выходзяць вясною з каня, закопваюцца няглыбока ў зямлю, а праз нейкі час вырастаюць з іх запраўдныя авадні, якія ізноў кусаюцца і кладуць свае яечкі на новае пакаленьне.

Стах Жупель.

Жаніцьба.

(Фэльетон).

Ну і жыцьцё цяпер кавалеру! Усе на цябе скоса дзівяцца і войт, і камэндант, і паліцыянт, на'т солтыс і той вочы на цябе супіць. А тут здаецца ўсім дагаджаеш і шапку кожнаму зьнімаеш. Або ляжаш спаць ноччу ў ложка дый задрэмлеш трошка, а паліцыя трах... трах у дзьверы, звіняць шыбы бяз меры. Схопісься ў калісонах з пасьцелі, дый пакуль апамятуесься што гэта такое, дык вылятуць дзьверы абое. А як уляцяць у хату, ператрасуць кожну шмату. На другі дзень зноў так нанова шукаць, каб знайсьці штось „антыпаньствова“. А жанатага яны ня так ноччу чапаюць, нароў культурны, не памяшаюць. Вось каб спакой нарэшце дастаць, задумаў Настулю засватаць. Узяўшы ў торбу хлеб, каўбасу, падвязаўшы каню хвост да часу, каб больш з паліцыяй нязнацца, давай сватацца! Еду, хата недалёка бліштчыць вагонь, патрухівае мой конь... Т-п-ру, прыехалі. Стаяць двое коняў ля хаты, мусіць прыехаў другі сват і багаты. Я зірць пад вакно, а там войта відно. Нядаўна ўдаўцом стаў, каб ён ногі задраў! Што яму цяпер, толькі гулі, ну і сватаецца да Настулі. За сталом сабе сядзіць, на стале бутэлька стаіць, а ў патэльні каўбасы скварчаць, а войт выняў папер, давай пасаг чытаць. За падатак „дроговы“ куфар новы, за гмінны полаць сланіны, за страхоўку жыта рымоўку, за грунтовы жорна новы, а пісар з памоцнікам за пасаг дый на воз бабах. Ого! думаю ня туды я заблутаўся, калі войт ужо пераняўся. Няма чаго пад вакном стаяць, трэба ехаць Марылю сватаць. Пад'яжджаю, ну і тут вагонь відно, я зірк пад вакно. Што там такое, што галосяць абое. А бадай яго маё шчасьце з'елі каты, дзіўлюся, і тут сваты. Зашумела мне галава нібы з чаду, бачу ўрадовец са скарбовага ўраду па хаце круціцца на аднэй назе, пэўне і яму вязе. Крычыць: як не дасьцё 500 златувак дык і з хаты не пайду, а не, то з хлява ўсё павяду. Як гэта можа стаць, да гэтай пары не аддаць. Дачка кныхае, маці плача, пасаг такі даць, вось задача. Пан у хату, пасаг бяры дзесь, хоць у зямлю сам потым лезь. Бачу я, што тут далёка мне раўняцца, за мяне ўзяло, хацеў да хаты вяртацца. Але думаю, хоць дастаў пад нос дзьве дулі, папробую яшчэ да Ганулі. Я да Ганулі ўсадзіў нос, а там паліцыю чорт прынёс. Чаго? крычыць. Ты нас сочыш, хам праклята. Я яму кажу: што ў сваты. Сваты мы табе пакажам!... зараз шыю тут намажам. Набілі на карку шышку вельку, з кішані выцягнулі бутэльку. І ў шыю добра мне наклалі дый за парог прагналі. Так браткі, хоць сватаўся блізка году, за панамі няма ходу. Дзе, калі куды паткнесься, то на пана ўсё нарвесься. Яны добра ў нас сватаюць, усё галацяць, забіраюць. А з такой мне навукі, хоць налажы на сябе рукі. А паліцыя, дасьцё вы веры, што-ноч калоціць дзьверы; прыходзіць сем раз у нядзелю, дый трасе, трасе пасьцелю.

Так, паночкі, цяжка жыць кавалеру.

Голка.

Да нас пішуць.

Зьнішчэньне Налібоцкай пушчы.

Калі паглядзець на працу, якая аж кіпіць у Налібоцкай пушчы, дык і здаецца, што гэты ўвесь пасьпех у вырубаньні лесу, ёсьць нешта сымболічнае. Здаецца, што сьпяшаюцца, дзеля таго, што быццам нехта прыдзе і забароніць усю гэтую працу.

У пушчы ўсюды толькі і чуеш лязг, трэск ды грукат сякеры, шастаньне пілы, ды нуканьне возчыкаў. Дзеля кавалка хлеба работнікі, можа і не сьведамыя, што яны робяць, зьнішчаючы натуральныя багацьці Бацькаўшчыны, ад зары да зары валяць сосны ды ёлкі, а тутжа проста з пад рук забіраюць іх і адвозяць на „Рум“, каб сплавіць недзе далёка на чужую старонку. Возера Кроман, якае знаходзіцца сярод пушчы, здаецца выльецца з берагоў пад цяжарам дрэва, пагружанага на плыты.

Нямецкія купцы, прыдуць паглядзяць на ўсю гэтую работу, дадуць нататкі прыказчыкам, ды пайдуць недзе, а гэтыя, як мага стараюцца, каб лепей вызыскаць беднага работніка. З найвыдатнейшых у гэтым, можна адзначыць: Л. Каплана і А. Барабанава.

А работнік, ня маючы іншых сродкаў на пражыцьцё, згаджаецца на ўсё і ціха нясе пякельныя цяжары.

Бывае і гэтак, што пры аканчальным разрахунку, па адлічэньні за сталаваньне, работнік нічога не дастане, а ёсьць работнікі, якія прыехалі з далёку, дык і рады былі-б уцячы ад гэтае цяжкае, не пад сілу, працы, але ня маюць спосабу.

Вось як нішчыцца Налібоцкая пушча!...

П. Бяздольны.

Шыканы за беларускую школу.

Дзякуючы бязупынным стараньням Б. Інст. Г. і К. ў в. Шаўляны, Брасл. пав. удалося, хоць пад канец школьнага году, адчыніць беларускую прыватную школу. Хоць школа бедная матэрыяльнымі сродкамі, затое багата духовымі вартасьцямі. У школу ходзе 52 дзяцей, якія вельмі ахвотна бяруцца за навуку ў роднае мове. Затое вельмі цяжка вясьці спакойную навуку, бо з боку нашых ворагоў ідзе агітацыя проці беларускае школы. Паліцыя чапляецца да ўсіх нас, а найболей да бацькоў, што пасылаюць дзяцей у беларускую школу; пужаюць рожнымі штрафамі і вастрогамі, добра толькі, што сяляне моцна трымаюцца.

Ходзяць чуткі, што польская ўлада хоча перанясьці польскую школу з суседняй вёскі Падчайцы ў Шаўляны, каб такім чынам зрабіць канкурэнцыю беларускай школе.

Бацькі вучняў вельмі задаволены, што Інстытут падтрымлівае школу навуковымі падручнікамі, бо яны бедныя і асабліва для іх цяжкі сёлетні год.

Дапамога Інстытуту сялянам у справе роднае асьветы аканчальна пераконывае іх, што толькі свае запраўды шчырыя беларускія ўстановы хочуць дабра беларускаму сялянству, толькі дарогай сваіх культурна-гаспадарчых арганізацыяў селяніна будзе магчымасьць стаць на ногі і дабіцца поўных сваіх правоў.

Шаўлянец.

З Селецкае гміны.

(Пружаншчына).

Праяжджаючы па Селецкай валасьці, ў Пружанскім павеце, мне давялося быць у вёсцы Сашыцы. Вялікая гэтая вёска, — з трох бакоў акружаная лесам і балотам, — мае каля 250 двароў. Усе жыхары вёскі — праваслаўныя Беларусы, бяз якое-колячы прымясі чужынцаў. Яшчэ і раней, я чуў аб гэтай вёсцы, як аб больш сьведамай у ваколіцы і мне хацелася праканацца ў гэтым. Яшчэ нядаўна ў Сашыцы ня чуці нават было аб беларускіх часопісях, а калі зьявілася тры гады назад першая на роднай мове газэта, — сяляне з захапленьнем перачытывалі яе па некалькі разоў, бяручы адзін у другога, і адначасна баючыся, каб не пабачыў які „пан". З тае пары шмат зьмянілася.

У паліцыі в. Сашыца, — гэта бальшавіцкая вёска і кожны сялянін — бальшавік. Як і можна было спадзявацца, вобыскі і арышты павінны былі стаць нармальным зьявішчам у гэтай вёсцы. Вынікі гэтага: два маладыя хлапцы па паўтара году сядзяць ужо ў пружанскім вострозе і няма ведама калі выйдуць. Гэта ня астанавіла аднак поступу сьведамасьці ў вёсцы; сяляне паступова і няўхільна ідуць па шляху нацыянальнага адраджэньня і як могуць, прычапляюцца да агульнага руху ў гэтым кірунку. Яя і ўсюды ў в. Сашыцы ёсьць свае ўласныя перашкоды на гэтым шляху, ёсьць адзінкі, якія праз сваю маральную гнілізну, праз ахвоту падлізацца да пана за ласкавае слова, прадаюць інтарэсы агулу. Гэткімі адзінкамі зьяўляюцца К. К. і К. С. Першы, быццам ёсьць шпікам, які аб найменшым руху ў вёсцы, аб якіх колячы гутарках падслуханых, даносіць у паліцыю. Яго выраслы сын перайшоў бацьку. Другі — гэта тып іншага гатунку. За ласкавае слаўцо ён гатоў запрогшыся сам вазіць пана ўвесь дзень у вазку і ходзіць перад панамі на задніх лапках, ў поўным значэньню гэтага слова. Калі рабілі нядаўна вобыск ў Крэса Александра жыхара гэтае-ж вёскі, то гэты падлізьнік панскі К. уматаўся ў бабскую кудзелю, воўну і лён, як пачаў перакідаць іх, то сам камандант затрымаў ужо яго, сказаўшы, што гэтак ня можна рабіць. Дзякаваць аднака Богу, больш гэткіх выпадкаў ў цэлай вёсцы нямашака. Наагул-жа в. Сашыца зрабіла па мяне вельмі прыемнае ўражаньне.

Оса.

Суботніцкая бугальтэрыя даскональнеець.

Артыкул „Суботніцкая бугальтэрыя" ў адным з папярэдніх нумароў „Сял. Нівы" выклікаў з боку ўраду гміны вялікае абурэньне, а з боку сялянства — зацікаўленьне. Камісія-ж рэвізыйнае гміны, чуючы сваю слабасьць на'т у суботніцкай бугальтэрыі, пад уражаньнем часіны, запрасіла як экспэрта п. Яковіча, каб памог ім зрабіць рэвізію гміннай гаспадаркі за 1926 г. Ці гэтая камісія са сваім экспэртам Яковічам добра зрабіла рэвізію і ўсё ўбачыла, я моцна сумляваюся па той, простай прычыне, што после іх быў вельмі вялікі лік парожніх бутэляк. Кажуць, што гэта рэвізія каштавала для ўраду больш як 60 злотых. Але ўсё-ж такі гэта камісія не заакцэптавала рахункаў больш як па 1000 зл. Сялянства пачула гэта і ўжо цешылася, што „deficytowe"; „wyrównawcze" налогі зьменшацца. Але дарэмна! Войт сабраў 15 г. м. радных (правільней бязрадных) катория заакцэптавалі большую палавіну гэтых неправільных рахункаў. Так прыкладам войт наш Несьвядовіч (вельмі набожны чалавек) аддаў свайму швагру перабудову гміннага хлява бяз усякіх таргоў, а проста пашвагерску за 160 злотых. Людзі кажуць, што гэта была вельмі вялікая цана, але якое-ж іх зьдзіўленьне, калі войт замест угаворанай і падпісанай на паперы цаны ўмоўнай 160 зл. заплаціў 250 зл. Рада такі на'т рахунак заакцэптавала. Чым войт патрапіў пераканаць Раду, якімі аргумэнтамі — згадаць трудна. Я думаю, што гэтыя радныя пашлі да хаты на сваіх больш як няпэўных нагах, чымсь рахункі войта. Работа-ж гэта і да сёньня ня скончана і можна спадзявацца, што войт разгледзяўшыся прыбавіць яшчэ са 200 пашвагерску. Але дзівіць мяне моцна што такі, як кажуць бесстаронны праўнік п. Плябанскі, інспэктар гміны, ня зьверне ўвагі на гэтую ўмову, выплату і многае другое і не перадасьць войта, а мо' і больш каго ў суд. Бо на наш сялянскі розум то нат' і Рада гмінная ня мае права марнаваць нашы крывава зробленыя грошы, а пан Плябанскі, здаецца, бярэ пэнсію за тое, каб глядзеў за гэтым. Калі гэтак далей пойдзе, то скора нам прыдзецца на падаткі „deficytowe" і „wyrównawcze" прадаваць астатнія кароўкі. А мо' радным усё можна?

Рыбацкі.

На беларускіх крэсах.

(Беласток).

Вялікае гэта места ў параўнаньні з іншымі беларускімі местамі. Гэта чугункавы вузел і вялікі фабрычны асяродак. Але ў сучаснасьці ня гледзячы на сваё „падвышэньне" (бо быў Беласток павятовым, а цяпер стаў ваяводзкім) ён неяк малее. Беластоцкая прамысловасьць замірае, адчуваецца ў прамыслова-гандлёвым сьвеце застой. Чугункавы рух таксама ня гэтакі буйны, як быў перад вайной.

Беласток, гэта — амаль-што канчаткавы пункт Беларусі. Некалькі дзесяткаў кілямэтраў на захад, а там ужо дзе прабегае балацісты Бобр, пойдзе чужая старадаўная курпская зямля (Курпы—польскае племя; сучасная Ломжынская зямля).

І вось, гэтае блізкае суседзтва з Палякамі моцна прыхілілася для дэнацыялізацыі Беларусаў Беластоцкае акругі. Палянізацыя тут моцна адчуваецца, але-ж і беларускасьць таксама не загінула. Беларускі народ падпаўшы пад палянізацыю, хапіўшы польскасьці астаецца ў сутнасьці Беларусам. Дух беларускі нацыянальны, у іншым месьце, можа нават не прыкметна для самога чалавека, пануе ў ім. Гэта можна заўважыць, калі толькі як належыць прыгледзецца.

І што праўда, апошнімі часамі, дык і сьвядомая беларускасьць праяўляецца і пашыраецца на Беласточчыні. У Беластоцкім павеце і нат у самым Беластоку ўжо заснавана тры гурткі Беларускага Інстытуту Гаспадаркі і Культуры. Гэтыя тры зорачкі на беларускіх заходніх крэсах, сьвецяць ціхім, але ясным сьветам, як аганькі сярод ночы. Дык і няхай сьвецяць! Яны запаляць яшчэ і яшчэ некалькі яркіх сьвечак беларускасьці, а тагды, беларуская палянізаваная душа, адкіне гэты непатрэбны ёй баляст і вернецца да свайго нармальнага жыцьця.

Жар-Кветка.

„Не пакідайце мовы нашай Беларускай, каб не ўмерлі..."

Мацей Бурачок.

НАШАЯ ПОШТА.

Жыўлюку Ал. Газэту пасылаем акуратна два разы на тыдзень; калі пошта не аддае Вам, то напішыце ў Дырэкцыю жалабу.

Міхаліне Каладзей. Папрабуйце паслаць на адрэс Вашых бацькоў пісьмо заказное. Можа такім парадкам даведаецеся, ці жывуць Вашы бацькі. Можна таксама паслаць заяву ў міністэрства замежных спраў ў Варшаве, але гэта дарога вельмі, доўгая і няпэўная.

Палек Алекса. Вашыя карэспандэнцыі мала цікавыя. Газэту вышлем Вам пасьля атрыманьня падпіскі.

Пышку Ів., Барыльку, Рацкевічу М.—пробны нумар паслалі.

Назаруку П.—газэту пасылаем.

Дасталі ад:

Волькі Антона 3 зл.

Беганскага Паўлы, Ляха Даніеля, Анісковіча Янкі, Смыка Янкі, Усовіча Казіміра, Багушэвіча Язэпа, Р. Астроўскага, Чайкоўскага Янкі, Лепехі Станіслава па 2 зл.

Кухарчыка Ігнася 1 з.

Куток сьмеху і сатыры.

Ня ўсё горай.

— Чуў ты, кажуць і ў нас будзе землятрасеньне!

— Ну, гэта ня так страшна, бо мы ўжо перажылі „хататрасеньне".

Штораз то вышэй.

— Чаму гэта войт, як ідзе па мястэчку, то ўсё на вывяскі глядзіць?

— Таму, што пабыў год войтам, а як пабудзе яшчэ з пяць, то будзе галаву на коміны драць.

Прывыклі.

Стары чалавек дзівіцца, што кучка вучыцялей і вучыцеляк гуляюць з кіямі і пытаюцца другога:

— Чаму гэта яны лазяць з кіямі?

— Ну, бо дома яны сабак ганялі, а да нас дзяцей вучыць прыслалі!

* * *

— Чаму гэта ты, Міхась, як п'еш гарэлку, то моршчысься?

— Бо гарэлка дарага каштуе.

БІРЖА.

Вільня, 31.IV. 1927 г.

ВАЛЮТЫ:

Даляры	8.92—8.94 зл.
Рублі зал. (10 р.)	46.10—46.25 „

ЗБОЖЖА, ЗЕМЛЯРОБ. І ІНШ. ПРАДУКТЫ:

Вільня, 29.IV. 1927 г.

Жыта за 100 кг. (6 пуд.) . .	43.00—46.00 зл.
Авёс „ „ . .	37.00—42.00 „
Ячмень брав. „ . .	39.00—43.00 „
„ на кашу „ . .	36.00—41.00 „
Пшаніца „ . .	50.00—55.00 „
Сланіна тутэйшая I гат. 1 кг. .	4.00—4.30 „
Клустасьць свінная „ . . .	4.50—4.80 „
Масла несал. за 1 кг.	7.00—7.50 „
„ салён.	5.50—6.00 „
Сьмятана за 1 літр	2.20—2.40 „
Тварог „	1.70—1.80 „
Яйкі за 1 дзес.	1.20—1.40 „

Рэдактар і выдавец К. Мацкевіч. Беларуская Друкарня ім. Ф. Скарыны, Вільня—Людвісарская 1.